

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ: Ανακοινώνεται ότι για τις πληροφορίες στον ηλεκτρονικό αυτό χώρο ισχύει παραίτηση από ευθύνη και δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 28ης Απριλίου 2009 (*)

«Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως – Πρωτόκολλο αριθ. 10 για την Κύπρο – Αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στις περιοχές στις οποίες η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο – Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις – Απόφαση η οποία εκδόθηκε από κυπριακό δικαστήριο εδρεύον στο τμήμα στο οποίο η εν λόγω κυβέρνηση ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και η οποία αφορά ακίνητο που βρίσκεται εκτός του τμήματος αυτού – Άρθρα 22, σημείο 1, 34, σημεία 1 και 2, 35, παράγραφος 1, και 38, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού»

Στην υπόθεση C-420/07,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Ηνωμένο Βασίλειο) με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Σεπτεμβρίου 2007, στο πλαίσιο της δίκης

Μελέτιος Αποστολίδης

κατά

David Charles Orams,

Linda Elizabeth Orams,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešić και A. Ó Caoimh, προέδρους τμήματος, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), J. Malenovský, J. Klučka και U. Löhmus, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Σεπτεμβρίου 2008,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο Μ. Αποστολίδης, εκπροσωπούμενος από τον T. Beazley, QC, και τον C. West, barrister, κατ' εντολήν του S. Congdon, solicitor, και από τον K. Καντούνα, δικηγόρο,
- το ζεύγος Orams, εκπροσωπούμενο από τη C. Booth και τον N. Green, QC, καθώς και από τους A. Ward και B. Bhalla, barristers,
- η Κυπριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Π. Κληρίδη, επικουρούμενο από τον D. Anderson, QC, και τη M. Δημητρίου, barrister,

- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Αικ. Σαμώνη-Ράντου και Σ. Χαλά καθώς και από τον Γ. Καριψιάδη,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Dowgielewicz,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον F. Hoffmeister και την A.-M. Rouchaud,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 18ης Δεκεμβρίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία, αφενός, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 για την Κύπρο της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003, L 236, σ. 955, στο εξής: Πρωτόκολλο αριθ. 10) και, αφετέρου, ορισμένων πτυχών του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του M. Αποστολίδη, Κυπρίου υπηκόου, και των D. C. και L. E. Orams, ζεύγους Βρετανών υπηκόων (στο εξής: ζεύγος Orams), σχετικά με την αναγνώριση και την εκτέλεση στο Ηνωμένο Βασίλειο, δυνάμει του κανονισμού 44/2001, δύο αποφάσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Κύπρος).

Το νομικό πλαίσιο

To κοινοτικό δίκαιο

Το Πρωτόκολλο αριθ. 10

- 3 Το Πρωτόκολλο αριθ. 10 έχει ως εξής:

«Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη,

επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή τους για μια συνολική διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος, σύμφωνα με τις σχετικές Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και την ισχυρή υποστήριξή τους στις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την επίτευξη του σκοπού αυτού,

εκτιμώντας ότι αυτή η συνολική διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος δεν έχει ακόμη επιτευχθεί,

εκτιμώντας, επομένως, ότι είναι ανάγκη να προβλεφθεί η αναστολή της εφαρμογής του κεκτημένου στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο,

εκτιμώντας ότι σε περίπτωση επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος η αναστολή αυτή θα αρθεί,

εκτιμώντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να λάβει υπόψη της τους όρους αυτής της διευθέτησης σύμφωνα με τις αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση,

εκτιμώντας ότι πρέπει να προβλεφθούν οι όροι υπό τους οποίους θα εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ε[υρωπαϊκής] Ε[νώσεως] στη γραμμή μεταξύ, αφενός, των προαναφερθεισών περιοχών και, αφετέρου, των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο καθώς και της Περιοχής της Ανατολικής Κυριαρχης Βάσης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας,

επιθυμώντας η προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ωφελήσει όλους τους Κύπριους πολίτες και να προωθήσει την εσωτερική ειρήνη και συμφιλίωση,

εκτιμώντας, συνεπώς, ότι τίποτε στο παρόν Πρωτόκολλο δεν πρέπει να αποκλείει τη λήψη μέτρων για την επίτευξη του σκοπού αυτού,

εκτιμώντας ότι τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να επηρεάσουν την εφαρμογή του κεκτημένου, βάσει των όρων που έχουν τεθεί στην Συνθήκη Προσχώρησης, σε οποιοδήποτε άλλο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

συμφώνησαν τις ακόλουθες διατάξεις:

Άρθρο 1

1. Η εφαρμογή του κεκτημένου αναστέλλεται στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

2. Το Συμβούλιο, ενεργώντας ομόφωνα βάσει πρότασης της Επιτροπής, αποφασίζει την άρση της αναστολής που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 2

1. Το Συμβούλιο, ενεργώντας ομόφωνα βάσει πρότασης της Επιτροπής, ορίζει τους όρους υπό τους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις του δικαίου της ΕΕ στη γραμμή μεταξύ των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 1 και των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

2. Το εδαφικό όριο μεταξύ της Περιοχής της Ανατολικής Κυριαρχης Βάσης και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 1 θεωρείται τμήμα των εξωτερικών συνόρων των Περιοχών των Κυριαρχων Βάσεων για τους σκοπούς του Μέρους IV του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις Περιοχές των Κυριαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, όσο διαρκεί η αναστολή της εφαρμογής του κεκτημένου σύμφωνα με το άρθρο 1.

Άρθρο 3

1. Τίποτε στο παρόν Πρωτόκολλο δεν αποκλείει τη λήψη μέτρων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Τα μέτρα αυτά δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του κεκτημένου, βάσει των όρων που έχουν τεθεί στη Συνθήκη Προσχώρησης, σε οποιοδήποτε άλλο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Άρθρο 4

Στην περίπτωση που επιτευχθεί διευθέτηση, το Συμβούλιο, ενεργώντας ομόφωνα βάσει πρότασης της Επιτροπής, αποφασίζει την αναπροσαρμογή των όρων προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με την τουρκοκυπριακή κοινότητα.»

Ο κανονισμός 44/2001

- 4 Η δέκατη έκτη, η δέκατη έβδομη και η δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001 προβλέπουν τα εξής:

«(16) Η αμοιβαία εμπιστοσύνη στην απονομή της δικαιοσύνης δικαιολογεί την αυτόματη αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται σε κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται καμία διαδικασία, εκτός σε περίπτωση αμφισβήτησης.

(17) Η προαναφερόμενη αμοιβαία εμπιστοσύνη απαιτεί αποτελεσματικότητα και ταχύτητα της διαδικασίας με την οποία κηρύσσεται εκτελεστή σε κράτος μέλος, απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος. Για το σκοπό αυτό μια απόφαση θα πρέπει να κηρύσσεται εκτελεστή κατά τρόπο οιονεί αυτόματο, μετά από απλό τυπικό έλεγχο των υποβαθλομένων εγγράφων, χωρίς να έχει το δικαστήριο τη δυνατότητα να προβάλει αυτεπαγγέλτως έναν από τους λόγους μη εκτέλεσης που προβλέπονται από τον ανά χείρας κανονισμό.

(18) Ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης επιβάλλει ωστόσο τη δυνατότητα του εναγομένου να ασκήσει ενδεχομένως ένδικο μέσο, που εξετάζεται κατ' αντιδικία, κατά της κηρύξεως της εκτελεστότητας, εφ' όσον αυτός θεωρεί ότι στοιχειοθετείται ένας από τους λόγους μη εκτελέσεως. Η δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων πρέπει να αναγνωρίζεται επίσης στον αιτούντα, σε περίπτωση που απορρίπτεται η αίτησή του για να κηρυχθεί μια απόφαση εκτελεστή.»

5 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.»

6 Το άρθρο 2 του ίδιου κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.

2. Τα πρόσωπα που δεν έχουν την ιθαγένεια του κράτους μέλους στο οποίο κατοικούν υπάγονται, στο κράτος αυτό, στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στους ημεδαπούς.»

7 Το άρθρο 22, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, που περιλαμβάνεται στο επιγραφόμενο «Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία» τμήμα 6 του κεφαλαίου II του κανονισμού αυτού, ορίζει τα εξής:

«Αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, έχουν:

1) σε υποθέσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων και μισθώσεων ακινήτων, τα δικαστήρια του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου.

Πάντως, σε υποθέσεις μισθώσεων ακινήτων που συνάπτονται για προσωρινή ιδιωτική χρήση μέγιστης διάρκειας έξι συνεχών μηνών, έχουν επίσης διεθνή δικαιοδοσία και τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο έχει κατοικία ο εναγόμενος, εφόσον ο μισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο και ο ιδιοκτήτης και ο μισθωτής έχουν κατοικία στο ίδιο κράτος μέλος.».

8 Το άρθρο 34 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

- 1) αν η αναγνώριση αντίκειται προφανώς στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνωρίσεως.
- 2) αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως ενώ μπορούσε να το πράξει.

- 3) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως.
- 4) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ιδίων διαδίκων και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος, εφόσον η προγενέστερη αυτή απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή της στο κράτος αναγνωρίσεως.»

9 Το άρθρο 35 του ιδίου κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Απόφαση δεν αναγνωρίζεται, επίσης, αν έχουν παραβιασθεί οι διατάξεις των τμημάτων 3, 4 και 6 του κεφαλαίου II, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72.

2. Κατά τον έλεγχο των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η αρχή ενώπιον της οποίας ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, δεν ερευνάται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως. Οι σχετικοί με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες δεν αφορούν τη δημόσια τάξη υπό την έννοια του άρθρου 34 σημείο 1.»

10 Το άρθρο 38 του κανονισμού 44/2001 προβλέπει τα εξής:

«1. Αποφάσεις που εκδόθηκαν και είναι εκτελεστές σε κράτος μέλος εκτελούνται σε άλλο κράτος μέλος, αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.

2. Πάντως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, μια τέτοια απόφαση εκτελείται στην Αγγλία και Ουαλία, τη Σκωτία, ή τη Βόρεια Ιρλανδία, αφού προηγουμένως, με αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, η απόφαση αυτή εγγραφεί προς εκτέλεση στο αντίστοιχο τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου.»

11 Το άρθρο 45 του κανονισμού 44/2001 ορίζει τα εξής:

«1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο δυνάμει των άρθρων 43 ή 44 δύναται να απορρίψει ή να ανακαλέσει την κήρυξη της εκτελεστότητας μόνον εφόσον συντρέχει λόγος από τους οριζόμενους στα άρθρα 34 και 35. Αποφασίζει αμελλητί.

2. Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής αποφάσεως.»

To εθνικό δίκαιο

12 Κατά την εθνική νομοθεσία, τα δικαιώματα εγγείου ιδιοκτησίας στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση του κράτους μέλους αυτού δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο (στο εξής: βόρειο τμήμα) παραμένουν έγκυρα και εξακολουθούν να υφίστανται παρά την εισβολή του τουρκικού στρατού στο κυπριακό έδαφος το 1974 και την επακολουθήσασα στρατιωτική κατοχή ενός μέρους του κράτους αυτού.

13 Κατά το άρθρο 21, παράγραφος 2, του περί δικαστηρίων νόμου 14/60, όπως ισχυει κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, οσάκις η αγωγή αφορά οποιοδήποτε θέμα σχετικό με ακίνητη ιδιοκτησία, «αυτή θα εισάγεται εν τω Επαρχιακώ Δικαστηρίω της επαρχίας εντός της οποίας κείται η τοιαύτη ιδιοκτησία».

14 Με διάταξη του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας δημοσιευθείσα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας* στις 13 Σεπτεμβρίου 1974, ήτοι μετά την εισβολή στο βόρειο τμήμα, οι επαρχίες Κυρηνείας και Λευκωσίας συνενώθηκαν.

15 Η επίδοση εισαγωγικού δικογράφου στον ένα σύζυγο δι' εγχειρίσεώς του στον έτερο σύζυγο είναι έγκυρη κατά την κυπριακή νομοθεσία. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανισθεί εντός δέκα ημερών από της επιδόσεως του εισαγωγικού δικογράφου, ο ενάγων δικαιούται να ζητήσει την

έκδοση ερήμην αποφάσεως. Η δήλωση παραστάσεως είναι πράξη η οποία δεν απαιτεί προβολή κανενός αρμυντικού ισχυρισμού.

- 16 Ο ασκών ένδικο μέσο προς εξαφάνιση ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως βαρύνεται με την απόδειξη ότι έχει υποστηρίξιμη άμυνα («arguable defence»).

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 17 Η διαδικασία ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έχει ως αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτέλεση στο Ηνωμένο Βασίλειο, δυνάμει του κανονισμού 44/2001, δύο αποφάσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (στο εξής: επίμαχες αποφάσεις) επί αγωγής την οποία άσκησε ο Μ. Αποστολίδης κατά του ζεύγους Orams και η οποία αφορούσε ακίνητη ιδιοκτησία (στο εξής: ακίνητο).
- 18 Το ακίνητο βρίσκεται στη Λάπηθο της Επαρχίας Κυρηνείας, η οποία περιλαμβάνεται στο βόρειο τμήμα. Ανήκε στην οικογένεια του Μ. Αποστολίδη, η οποία και το κατείχε πριν από την εισβολή του τουρκικού στρατού στην Κύπρο το 1974. Ανήκουσα στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, η οικογένεια του Μ. Αποστολίδη αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την κατοικία της και εγκαταστάθηκε στο τμήμα της νήσου που ελέγχεται πράγματι από την Κυπριακή Κυβέρνηση (στο εξής: υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα).
- 19 Το ζεύγος Orams ισχυρίζεται ότι αγόρασε καλοπίστως το ακίνητο το 2002 από τρίτον, ο οποίος το είχε αγοράσει από τις αρχές της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου, οντότητας την οποία μέχρι σήμερα δεν έχει αναγνωρίσει κανένα κράτος, εκτός της Τουρκικής Δημοκρατίας. Οι διαδοχικές αγορές ήταν σύμφωνες προς τους νόμους της ως άνω οντότητας. Το ζεύγος Orams ανήγειρε έπαυλη και χρησιμοποιεί συχνά το ακίνητο ως εξοχική κατοικία.
- 20 Μέχρι τον Απρίλιο του 2003 επιβάλλονταν περιορισμοί στην κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ του βορείου τμήματος και του υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήματος.
- 21 Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, κυπριακό δικαστήριο το οποίο εδρεύει στο υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα, εξέδωσε στις 26 Οκτωβρίου 2004 τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα της αγωγής του Μ. Αποστολίδη κατά του ζεύγους Orams. Τα εν λόγω έγγραφα, ένα για τον κάθε σύζυγο, επιδόθηκαν αυθημερόν στη διεύθυνση του ακινήτου από δικαστικό επιμελητή του εν λόγω δικαστηρίου. Αμφότερα επιδόθηκαν ιδιοχείρως στην L. E. Orams, η οποία αρνήθηκε να υπογράψει την έκθεση επιδόσεως.
- 22 Ο δικαστικός επιμελητής δεν ενημέρωσε την L. E. Orams για την ιδιότητά του ούτε για τη φύση των εγγράφων που ενεχείρισε, τα οποία είχαν συνταχθεί στην ελληνική, γλώσσα που δεν γνωρίζει το ζεύγος Orams. Πάντως, η L. E. Orams αντελήφθη ότι επρόκειτο για επίσημα νομικής φύσεως έγγραφα.
- 23 Στην πρώτη σελίδα του κάθε εισαγωγικού δικογράφου αναγραφόταν στην ελληνική ότι, για να αποσοβηθεί η έκδοση ερήμην αποφάσεως, έπρεπε να δηλωθεί παράσταση ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας εντός δέκα ημερών από της επιδόσεως.
- 24 Παρά τις δυσκολίες που συνάντησαν για να βρουν στο βόρειο τμήμα δικηγόρο που να ομιλεί την ελληνική και να έχει την άδεια να παρίσταται ενώπιον των δικαστηρίων του υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήματος, η L. E. Orams πέτυχε να εξασφαλίσει τη συνδρομή ενός τέτοιου δικηγόρου, ο οποίος δεσμεύθηκε να παραστεί για λογαριασμό της στις 8 Νοεμβρίου 2004. Ο δικηγόρος αυτός όμως εμφανίσθηκε ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου όχι κατά την ως άνω ημερομηνία, αλλά την επομένη.
- 25 Στις 9 Νοεμβρίου 2004, εφόσον δεν είχε δηλωθεί παράσταση εκ μέρους του ζεύγους Orams, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας εξέδωσε ερήμην απόφαση επί της αγωγής του Μ. Αποστολίδη. Την ίδια ημέρα το ως άνω δικαστήριο απέκρουσε το υποβληθέν από τον δικηγόρο της L. E. Orams πληρεξούσιο έγγραφο λόγω του ότι είχε συνταχθεί στην αγγλική και όχι στην ελληνική ή στην τουρκική.

26 Σύμφωνα με την απόφαση περί παραπομπής, η απόφαση που εξέδωσε ερήμην το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας υποχρεώνει το ζεύγος Orams:

- να κατεδαφίσει την έπαυλη, την πισίνα και την περίφραξη που είχε ανεγείρει στο ακίνητο.
- να αποδώσει αμέσως στον Μ. Αποστολίδη την ελεύθερη κατοχή του ακινήτου.
- να καταβάλει εντόκως στον Μ. Αποστολίδη διάφορα ποσά ως ειδικές αποζημιώσεις καθώς και τα μηνιαία διαφυγόντα κέρδη, ήτοι μισθώματα, μέχρι πλήρους εκτελέσεως της αποφάσεως.
- να απέχει στο μέλλον από κάθε παράνομη επέμβαση στο ακίνητο, είτε αυτοπροσώπως είτε δι' αντιπροσώπου, και
- να καταβάλει εντόκως διάφορα ποσά ως δικαστικά έξοδα.

27 Στις 15 Νοεμβρίου 2004, το ζεύγος Orams άσκησε ανακοπή κατά της εν λόγω αποφάσεως. Αφού έλαβε υπόψη του τα αποδεικτικά στοιχεία και τα επιχειρήματα του ζεύγους Orams και του Μ. Αποστολίδη, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, με απόφαση της 19ης Απριλίου 2005, απέρριψε την ανακοπή του ζεύγους Orams, με το σκεπτικό κυρίως ότι αυτοί δεν είχαν επικαλεστεί υποστηρίξιμη άμυνα για να θέσουν εν αμφιβόλω τον τίτλο κυριότητας του Μ. Αποστολίδη. Τα έξοδα του ενδίκου βοηθήματος καταλογίστηκαν εις βάρος του ζεύγους Orams.

28 Το ζεύγος Orams άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως που απέρριψε την ανακοπή του. Η έφεση απορρίφθηκε επίσης με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας της 21ης Δεκεμβρίου 2006.

29 Στις 18 Οκτωβρίου 2005, ο Μ. Αποστολίδης προσκόμισε τα απαιτούμενα έγγραφα στην Αγγλία προκειμένου να ζητήσει, δυνάμει του κανονισμού 44/2001, την αναγνώριση και την εκτέλεση των επίμαχων αποφάσεων. Με διάταξη της 21ης Οκτωβρίου 2005, ένας Master του High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, διέταξε δυνάμει του ίδιου κανονισμού την εκτέλεση των εν λόγω αποφάσεων στην Αγγλία.

30 Κατόπιν προσβολής της διατάξεως αυτής από το ζεύγος Orams δυνάμει του άρθρου 43 του κανονισμού 44/2001, ένας δικαστής του High Court of Justice την εξαφάνισε με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2006. Ο Μ. Αποστολίδης άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου δυνάμει του άρθρου 44 του εν λόγω κανονισμού.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) [...]

Εμποδίζει η αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 [...] δικαστήριο κράτους μέλους να αναγνωρίσει και να εκτελέσει απόφαση εκδοθείσα από δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας το οποίο εδρεύει στην υπό κυβερνητικό έλεγχο περιοχή σχετικά με ακίνητο του βόρειου τμήματος, όταν μια τέτοια αναγνώριση και εκτέλεση ζητείται βάσει του κανονισμού [...] 44/2001 [...], ο οποίος περιλαμβάνεται στο κοινοτικό κεκτημένο;

2) Παρέχει το άρθρο 35, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 σε δικαστήριο κράτους μέλους το δικαίωμα ή επιβάλλει σε αυτό την υποχρέωση να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεως που εξέδωσαν δικαστήρια άλλου κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο σε περιοχή του τελευταίου κράτους μέλους στην οποία η κυβέρνηση αυτού του κράτους μέλους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο; Ειδικότερα, αντιβαίνει μια τέτοια απόφαση στο άρθρο 22 του κανονισμού 44/2001;

3) Είναι δυνατόν απόφαση δικαστηρίου κράτους μέλους το οποίο εδρεύει σε περιοχή του εν λόγω κράτους στην οποία η κυβέρνηση του κράτους αυτού ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, σχετικά με ακίνητο σ' αυτό το κράτος το οποίο κείται σε περιοχή όπου η κυβέρνηση του ως άνω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, να μην αναγνωριστεί ή εκτελεστεί βάσει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 με το αιτιολογικό ότι, στην πράξη, η απόφαση δεν μπορεί να εκτελεστεί εκεί όπου κείται το ακίνητο, παρά το ότι η απόφαση είναι εκτελεστή στην υπό κυβερνητικό έλεγχο περιοχή του κράτους μέλους;

4) 'Όταν

- έχει εκδοθεί κατά του εναγομένου ερήμην απόφαση,
- ο εναγόμενος προσέβαλε κατόπιν την ερήμην απόφαση ενώπιον του εκδόντος δικαστηρίου,
- η ανακοπή ερημοδικίας δεν ευδοκίμησε κατόπιν πλήρους και δίκαιης ακροαματικής διαδικασίας λόγω του ότι απέτυχε να προβάλει υποστηρίξιμη άμυνα (που είναι αναγκαία βάσει της εθνικής νομοθεσίας για την εξαφάνιση μιας τέτοιας αποφάσεως),

μπορεί ο εναγόμενος αυτός να αντιταχθεί στην εκτέλεση της αρχικής ερήμην αποφάσεως ή της αποφάσεως επί της ανακοπής ερημοδικίας, βάσει του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001, στηριζόμενος στο ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης δεν του επιδόθηκε εγκαίρως και κατά τρόπο ώστε να μπορεί να αμυνθεί πριν την έκδοση της αρχικής ερήμην αποφάσεως; Θα διέφερε η κατάσταση αν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση εξεταζόταν μόνον η άμυνα του εναγομένου κατά της αγωγής;

5) Ποιοι παράγοντες ασκούν επιρροή κατά την εκτίμηση του κριτηρίου του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001, δηλαδή αν "το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο [...] έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να αμυνθεί"; Ειδικότερα:

- a) 'Όταν με την επίδοση το έγγραφο τέθηκε όντως υπόψη του εναγομένου, ασκεί επιρροή η εκτίμηση των πράξεων (ή παραλείψεων) του εναγομένου ή των δικηγόρων του μετά την επίδοση;
- β) Ποια επίδραση θα έχει η συγκεκριμένη συμπεριφορά του εναγομένου ή των δικηγόρων του ή οι δυσχέρειες που αντιμετώπισαν;
- γ) Ασκεί επιρροή το γεγονός ότι ο δικηγόρος του εναγομένου μπορούσε να δηλώσει παράσταση πριν εκδοθεί η ερήμην απόφαση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 32 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν η αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα, την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10, εμποδίζει την εφαρμογή του κανονισμού 44/2001 επί αποφάσεως η οποία εκδόθηκε από κυπριακό δικαστήριο εδρεύον στο υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα, αλλά αφορά ακίνητο το οποίο κείται στο εν λόγω βόρειο τμήμα.
- 33 Πρέπει εκ προοιμίου να επισημανθεί ότι η Πράξη Προσχωρήσεως ενός νέου κράτους μέλους στηρίζεται κατ' ουσίαν στη γενική αρχή της άμεσης και πλήρους εφαρμογής των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου στο εν λόγω κράτος, παρεκκλίσεις δε επιτρέπονται μόνον κατά το μέτρο που προβλέπονται ρητώς από μεταβατικές διατάξεις (βλ., συναφώς, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 1982, 258/81, Μεταλλουργική Χάλυψ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 4261, σκέψη 8).

- 34 Συναφώς, το Πρωτόκολλο αριθ. 10 συνιστά μεταβατικού χαρακτήρα παρέκκλιση από την αρχή που υπενθυμίστηκε με την προηγούμενη σκέψη, η οποία θεμελιώνεται στην υφιστάμενη στην Κύπρο εξαιρετική κατάσταση.
- 35 Ωστόσο, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας με το σημείο 35 των προτάσεών της, οι διατάξεις Πράξεως Προσχωρήσεως οι οποίες επιτρέπουν παρέκκλιση από τους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ πρέπει να ερμηνεύονται στενά υπό το πρίσμα των οικείων διατάξεων της Συνθήκης και να περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του στόχου της (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 1979, 231/78, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 809, σκέψη 13· της 23ης Μαρτίου 1983, 77/82, Πεσκέλογλου, Συλλογή 1983, σ. 1085, σκέψη 12· της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραική-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψη 26· της 14ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/87, Agegate, Συλλογή 1989, σ. 4459, σκέψη 39, καθώς και της 3ης Δεκεμβρίου 1998, C-233/97, KappAhl, Συλλογή 1998, σ. I-8069, σκέψη 18).
- 36 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, η προβλεπόμενη από το Πρωτόκολλο αριθ. 10 παρέκκλιση δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εμποδίζει την εφαρμογή του κανονισμού 44/2001 στις επίμαχες αποφάσεις που εκδόθηκαν από το κυπριακό δικαστήριο.
- 37 Ειδικότερα, από τη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 προκύπτει ότι η αναστολή την οποία προβλέπει περιορίζεται στην εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα. Ωστόσο, στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι επίμαχες αποφάσεις, την αναγνώριση των οποίων ζήτησε ο Μ. Αποστολίδης, εκδόθηκαν από δικαστήριο εδρεύον στο υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα.
- 38 Το γεγονός ότι οι αποφάσεις αυτές αφορούν ακίνητο που κείται στο βόρειο τμήμα δεν αντιτίθεται στην κατά την ανωτέρω σκέψη ερμηνεία, καθόσον, αφενός, δεν εξαλείφει την υποχρέωση εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 στο υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα και, αφετέρου, δεν συνεπάγεται ότι ο ως άνω κανονισμός έχει γι' αυτόν τον λόγο εφαρμογή στο εν λόγω βόρειο τμήμα (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 1ης Μαρτίου 2005, C-281/02, Owusu, Συλλογή 2005, σ. I-1383, σκέψη 31).
- 39 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα, την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10, δεν εμποδίζει την εφαρμογή του κανονισμού 44/2001 επί αποφάσεως η οποία εκδόθηκε από κυπριακό δικαστήριο εδρεύον στο υπό κυβερνητικό έλεγχο τμήμα, αλλά αφορά ακίνητο που οποίο κείται στο εν λόγω βόρειο τμήμα.

Επί του δευτέρου, του τρίτου, του τετάρτου και του πέμπτου ερωτήματος

- 40 Σε ό,τι αφορά το δεύτερο, το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο ερώτημα, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Επιτροπή επικαλείται ότι ενδεχομένως η υπόθεση δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001. Λόγω του ισχυρισμού αυτού πρέπει επομένως να κριθεί αν η υπόθεση της κύριας δίκης μπορεί να θεωρηθεί ως «αστική[ή] και εμπορική[ή] υπ[όθεση]» κατά την έννοια του άρθρου 1 του ως άνω κανονισμού.
- 41 Συναφώς, προέχει να υπομνησθεί ότι, προς διασφάλιση, κατά το μέτρο του δυνατού, της ισότητας και της ομοιομορφίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό 44/2001 για τα κράτη μέλη και για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ο όρος «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως απλή παραπομπή στο εσωτερικό δίκαιο του ενός ή του ετέρου των οικείων κρατών. Ο εν λόγω όρος πρέπει να θεωρείται αυτοτελής, ερμηνευτέος σε συνάρτηση, αφενός, προς τους σκοπούς και το σύστημα του εν λόγω κανονισμού και, αφετέρου, προς τις γενικές αρχές που συνάγονται από το σύνολο των εθνικών εννόμων τάξεων (βλ. αποφάσεις της 14ης Οκτωβρίου 1976, 29/76, LTU, Συλλογή τόμος 1976, σ. 577, σκέψη 3· της 16ης Δεκεμβρίου 1980, 814/79, Rüffer, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 493, σκέψη 7· της 21ης Απριλίου 1993, C-172/91, Sonntag, Συλλογή 1993, σ. I-1963, σκέψη 18· της 15ης Μαΐου 2003, C-266/01, Préservatrice foncière TIARD, Συλλογή 2003, σ. I-4867, σκέψη 20· της 18ης Μαΐου 2006, C-343/04, ČEZ, Συλλογή 2006, σ. I-4557, σκέψη 22, καθώς και της 15ης Φεβρουαρίου 2007, C-292/05, Λεχουρίτου κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-1519, σκέψη 29).

- 42 Η αυτοτελής ερμηνεία του όρου «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» επάγεται τον αποκλεισμό ορισμένων δικαστικών αποφάσεων από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 λόγω των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τη φύση των εννόμων σχέσεων των διαδίκων ή το αντικείμενο της διαφοράς (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις LTU, σκέψη 4, Rüffer, σκέψη 14, Préservatrice foncière TIARD, σκέψη 21, ČEZ, σκέψη 22, καθώς και Λεχουρίτου κ.λπ., σκέψη 30).
- 43 Έτσι, το Δικαστήριο έχει πει ότι, καίτοι ορισμένες διαφορές μεταξύ δημόσιας αρχής και προσώπου ιδιωτικού δικαίου ενδέχεται να εμπίπτουν στην εν λόγω έννοια, τούτο δεν ισχύει οσάκις η δημόσια αρχή ενεργεί κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις LTU, σκέψη 4, Rüffer, σκέψη 8, Sonntag, σκέψη 20, Préservatrice foncière TIARD, σκέψη 22, καθώς και Λεχουρίτου κ.λπ., σκέψη 31).
- 44 Ειδικότερα, η εκδήλωση προνομιών δημόσιας εξουσίας εκ μέρους του ενός των διαδίκων, λόγω της εκ μέρους του ασκήσεως υπέρμετρων εξουσιών έναντι των εφαρμοζομένων στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών κανόνων, συνεπάγεται τη μη υπαγωγή μιας τέτοιας διαφοράς στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις LTU, σκέψη 4, Rüffer, σκέψεις 9 και 16, Sonntag, σκέψη 22, Préservatrice foncière TIARD, σκέψη 30, καθώς και Λεχουρίτου κ.λπ., σκέψη 34).
- 45 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρόκειται για διαφορά μεταξύ ιδιωτών, αντικείμενο της οποίας είναι η επιδίκαση αποζημιώσεως για την παράνομη κατοχή ακινήτου, η απόδοσή του και η επαναφορά του στην αρχική του κατάσταση, καθώς και η παύση οποιασδήποτε άλλης παράνομης επεμβάσεως. Η αγωγή που ασκείται κατ' αυτόν τον τρόπο βάλλει όχι κατά συμπεριφορών ή διαδικασιών οι οποίες ενέχουν εκδήλωση προνομιών δημόσιας εξουσίας εκ μέρους του ενός των διαδίκων, αλλά κατά πράξεων που τελούνται από ιδιώτες.
- 46 Συνεπώς, η υπόθεση της κύριας δίκης πρέπει να θεωρηθεί ως «αστική[ή] και εμπορική[ή] υπόθεση» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 47 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το γεγονός ότι μια απόφαση εκδίδεται από δικαστήριο κράτους μέλους, σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του κράτους αυτού στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά παράβαση του κανόνα διεθνούς δικαιοιδοσίας που διατυπώνεται στο άρθρο 22, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 και, κατά συνέπεια, να δικαιολογήσει την άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού.
- 48 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 22 του κανονισμού 44/2001 περιέχει δεσμευτική και εξαντλητική απαρίθμηση των βάσεων αποκλειστικής διεθνούς δικαιοιδοσίας των κρατών μελών. Το ως άνω άρθρο απλώς υποδεικνύει το κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοιδοσία με βάση τη φύση της διαφοράς, χωρίς όμως να κατανέμει τις δωσιδικίες εντός του οικείου κράτους μέλους. Εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τη δική του δικαστηριακή οργάνωση.
- 49 Επιπλέον, η αρχή της απαγορεύσεως του ελέγχου της διεθνούς δικαιοιδοσίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 35, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού –εφόσον ο εν λόγω έλεγχος δεν επιτρέπεται παρά μόνο σε συνάρτηση με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου–, απαγορεύει να ερευνηθεί η εσωτερική δωσιδικία των δικαστηρίων του οικείου κράτους μέλους προελεύσεως στην υπόθεση της κύριας δίκης.
- 50 Συνεπώς, ο κανόνας του *forum rei sitae* του άρθρου 22, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 αφορά τη διεθνή δικαιοιδοσία των κρατών μελών και όχι την εσωτερική δωσιδικία τους.
- 51 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αμφισβητείται ότι το ακίνητο βρίσκεται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ότι, ως εκ τούτου, ο προβλεπόμενος στο άρθρο 22, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 κανόνας διεθνούς δικαιοιδοσίας έχει τηρηθεί. Το γεγονός ότι το ακίνητο βρίσκεται στο βόρειο τμήμα μπορεί ενδεχομένως να έχει σημασία για την εσωτερική δωσιδικία

των κυπριακών δικαστηρίων, αλλά δεν μπορεί να ασκήσει καμία επιρροή σε ό,τι αφορά τον ως άνω κανονισμό.

- 52 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 35, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 δεν επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους να αρνηθεί την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεως που εξέδωσαν τα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του τελευταίου αυτού κράτους στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 53 Με το τρίτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το γεγονός ότι απόφαση που εξέδωσαν τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του κράτους αυτού στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο δεν μπορεί στην πράξη να εκτελεστεί στον τόπο όπου βρίσκεται το ακίνητο συνιστά λόγο αρνήσεως αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001.

- Επί του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001

- 54 Κατά το άρθρο 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, απόφαση δεν αναγνωρίζεται αν η αναγνώριση αντίκειται προφανώς στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνωρίσεως. Το άρθρο 45, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει πανομοιότυπη περίπτωση αρνήσεως κηρύξεως της εκτελεστότητας.

- 55 Εκ προοιμίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 34 του κανονισμού 44/2001 πρέπει να ερμηνεύεται στενά καθόσον αποτελεί εμπόδιο στην επίτευξη ενός από τους θεμελιώδεις στόχους του εν λόγω κανονισμού (βλ. αποφάσεις της 2ας Ιουνίου 1994, C-414/92, Solo Kleinmotoren, Συλλογή 1994, σ. I-2237, σκέψη 20· της 28ης Μαρτίου 2000, C-7/98, Krombach, Συλλογή 2000, σ. I-1935, σκέψη 21·, και της 11ης Μαΐου 2000, C-38/98, Renault, Συλλογή 2000, σ. I-2973, σκέψη 26). Όσον αφορά ειδικότερα τη ρήτρα της δημοσίας τάξεως, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 34, σημείο 1, του ως άνω κανονισμού, αυτή πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (βλ. αποφάσεις της 4ης Φεβρουαρίου 1988, 145/86, Hoffmann, Συλλογή 1988, σ. 645, σκέψη 21· της 10ης Οκτωβρίου 1996, C-78/95, Hendrikman και Feyen, Συλλογή 1996, σ. I-4943, σκέψη 23· προπαρατεθείσες αποφάσεις Krombach, σκέψη 21, και Renault, σκέψη 26).

- 56 Καίτοι τα κράτη μέλη παραμένουν καταρχήν ελεύθερα να καθορίσουν, δυνάμει της επιφυλάξεως που διατυπώνεται στο άρθρο 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, σύμφωνα με τις εθνικές τους αντιλήψεις τις απαιτήσεις της δημοσίας τάξεως, τα όρια της έννοιας αυτής εμπίπτουν στην ερμηνεία του ως άνω κανονισμού (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Krombach, σκέψη 22, και Renault, σκέψη 27).

- 57 Κατά συνέπεια, καίτοι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να καθορίσει το περιεχόμενο της δημοσίας τάξεως ενός κράτους μέλους, αυτό οφείλει πάντως να ελέγχει τα όρια εντός των οποίων το δικαστήριο ενός κράτους μέλους μπορεί να εφαρμόσει την έννοια αυτή για να μην αναγνωρίσει απόφαση που προέρχεται από άλλο κράτος μέλος (προπαρατεθείσες αποφάσεις Krombach, σκέψη 23, και Renault, σκέψη 28).

- 58 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι τα άρθρα 36 και 45, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001, αποκλείοντας την αναθεώρηση επί της ουσίας της αλλοδαπής αποφάσεως, απαγορεύουν στο δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως να αρνηθεί την αναγνώριση ή την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής για τον λόγο και μόνον ότι υφίσταται διαφορά μεταξύ του κανόνα δικαίου που εφάρμοσε το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως και του κανόνα που θα είχε εφαρμόσει το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως εάν είχε επιληφθεί της διαφοράς. Ομοίως, το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως δεν μπορεί να ελέγχει την ορθότητα της εκτιμήσεως των νομικών ή πραγματικών περιστατικών από το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Krombach, σκέψη 36, και Renault, σκέψη 29).

- 59 Η εφαρμογή της ρήτρας της δημοσίας τάξεως, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η αναγνώριση ή

η εκτέλεση της αποφάσεως που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος θα προσέκρουε κατά τρόπο ανεπίτρεπτο στην έννομη τάξη του κράτους αναγνωρίσεως, καθόσον θα παραβιάζει θεμελιώδη αρχή. Προκειμένου να τηρηθεί η απαγόρευση της επί της ουσίας αναθεωρήσεως της αλλοδαπής αποφάσεως, η προσβολή θα έπρεπε να συνιστά κατάφωρη παραβίαση κανόνα δικαιου θεωρουμένου ως ουσιώδους στην έννομη τάξη του κράτους αναγνωρίσεως ή δικαιώματος αναγνωριζομένου ως θεμελιώδους στην εν λόγω έννομη τάξη (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Krombach, σκέψη 37, και Renault, σκέψη 30).

- 60 Συναφώς, το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση αποφάσεως που προέρχεται από άλλο κράτος μέλος για τον μοναδικό λόγο ότι θεωρεί ότι με την απόφαση αυτή εφαρμόστηκε εσφαλμένα το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο, διότι διαφορετικά θα διακυβεύοταν ο σκοπός του κανονισμού 44/2001. Πρέπει αντιθέτως να γίνει δεκτό ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, το ισχύον σε κάθε κράτος μέλος σύστημα ενδίκων βοηθημάτων, συμπληρούμενο από τον μηχανισμό της προδικαστικής παραπομπής που προβλέπεται στο άρθρο 234 ΕΚ, παρέχει στους διαδίκους επαρκή εγγύηση (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Renault, σκέψη 33). Η ρήτρα της δημοσίας τάξεως έχει εφαρμογή σε τέτοιες περιπτώσεις μόνον εφόσον το εν λόγω νομικό σφάλμα έχει ως συνέπεια ότι η αναγνώριση ή η εκτέλεση της αποφάσεως στο κράτος αναγνωρίσεως θεωρείται ως κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαιου ουσιώδους για την έννομη τάξη του εν λόγω κράτους μέλους (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Renault, σκέψη 34).
- 61 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, όπως επισήμαναν ο Μ. Αποστολίδης, καθώς και η Ελληνική και η Κυπριακή Κυβέρνηση, το αιτούν δικαστήριο δεν έκανε μνεία καμίας θεμελιώδους αρχής της εννόμου τάξεως του Ηνωμένου Βασιλείου την οποία θα μπορούσε να θίξει η αναγνώριση ή η εκτέλεση των επίμαχων αποφάσεων.
- 62 Συνεπώς, εφόσον στην έννομη τάξη του Ηνωμένου Βασιλείου δεν υφίσταται θεμελιώδης αρχή που θα μπορούσε να θιγεί από την αναγνώριση ή την εκτέλεση των επίμαχων αποφάσεων, δεν δικαιολογείται άρνηση αναγνωρίσεώς τους, δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, για τον λόγο ότι απόφαση που εξέδωσαν τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του κράτους αυτού στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο δεν μπορεί στην πράξη να εκτελεστεί στον τόπο όπου βρίσκεται το ακίνητο. Ομοίως, δεν χωρεί άρνηση εκτελέσεως βάσει της εν λόγω διατάξεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 45, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- Επί του άρθρου 38, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001
- 63 Παρά τα προεκτεθέντα, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 234 ΕΚ, το Δικαστήριο μπορεί να συναγάγει από τη διατύπωση των ερωτημάτων που του έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τα εκτιθέμενα από αυτό δεδομένα, τα στοιχεία που σχετίζονται με την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να παράσχει στο δικαστήριο αυτό τη δυνατότητα επιλύσεως του νομικού προβλήματος του οποίου έχει επιληφθεί (βλ. αποφάσεις της 28ης Ιανουαρίου 1992, C-330/90 και C-331/90, López Brea και Hidalgo Palacios, Συλλογή 1992, σ. I-323, σκέψη 5· της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-224/01, Köbler, Συλλογή 2003, σ. I-10239, σκέψη 60, καθώς και της 9ης Νοεμβρίου 2006, C-346/05, Chateignier, Συλλογή 2006, σ. I-10951, σκέψη 18).
- 64 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ναι μεν το γεγονός ότι οι επίμαχες αποφάσεις δεν είναι δυνατόν να εκτελεστούν στο κράτος μέλος προελεύσεως δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεώς τους, δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001, πλην όμως το γεγονός αυτό θα μπορούσε να είναι κρίσιμο για την εφαρμογή του άρθρου 38, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- 65 Κατά την τελευταία αυτή διάταξη, αποφάσεις που εκδόθηκαν και είναι εκτελεστές σε κράτος μέλος εκτελούνται σε άλλο κράτος μέλος, αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.
- 66 Συνεπώς, η εκτελεστότητα της αποφάσεως εντός του κράτους μέλους προελεύσεως αποτελεί προϋπόθεση για την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής εντός του κράτους μέλους αναγνωρίσεως (βλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 1999, C-267/97, Courrier, Συλλογή 1999, σ. I-2543, σκέψη 23). Συναφώς, ναι μεν η αναγνώριση πρέπει να έχει ως συνέπεια, καταρχήν, να προσδίδει στις

αποφάσεις το κύρος και την αποτελεσματικότητα που απολαύουν στο κράτος μέλος εκδόσεώς τους (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Hoffmann, σκέψεις 10 και 11), εντούτοις δεν υπάρχει λόγος να προσδίδονται σε δικαστικές αποφάσεις, κατά την εκτέλεσή τους, ιδιότητες που στερούνται στο κράτος μέλος προελεύσεως [βλ. έκθεση του P. Jenard σχετικά με τη Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1986, C 298, σ. 29, ίδιως σ. 76)] ή αποτελέσματα τα οποία δεν θα παρήγε ομοειδής απόφαση που θα εκδιδόταν απευθείας στο κράτος μέλος εκτελέσεως.

- 67 Ωστόσο, στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν μπορεί βασίμως να υποστηριχθεί ότι οι επίμαχες αποφάσεις στερούνται εκτελεστότητας στο κράτος μέλος προελεύσεως.
- 68 Ειδικότερα, πρόκειται για καταψηφιστικές αποφάσεις για τις οποίες η κατ' άρθρο 54 του κανονισμού 44/2001 βεβαίωση πιστοποιεί ότι είναι εκτελεστές στο κράτος μέλος προελεύσεως κατά την ημερομηνία εκδόσεως της ως άνω βεβαιώσεως.
- 69 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι ο κανονισμός 44/2001 περιορίζεται να ρυθμίσει τη διαδικασία για την κήρυξη της εκτελεστότητας των αλλοδαπών εκτελεστών τίτλων και δεν υπεισέρχεται στην καθαυτό εκτέλεση, η οποία εξακολουθεί να ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο του επιληφθέντος δικαστηρίου (βλ. αποφάσεις της 2ας Ιουλίου 1985, 148/84, Deutsche Genossenschaftsbank, Συλλογή 1985, σ. 1981, σκέψη 18· της 3ης Οκτωβρίου 1985, 119/84, Capelloni και Aquilini, Συλλογή 1985, σ. 3147, σκέψη 16, καθώς και προπαρατεθείσα απόφαση Hoffmann, σκέψη 27), χωρίς η εφαρμογή, στο πλαίσιο της εκτελέσεως, των δικονομικών κανόνων του κράτους μέλους εκτελέσεως να δύναται να θίξει την πρακτική αποτελεσματικότητα του συστήματος που προβλέπεται από τον εν λόγω κανονισμό όσον αφορά την κήρυξη της εκτελεστότητας, εμποδίζοντας την τήρηση των αρχών τις οποίες θέτει συναφώς, ρητώς ή σιωπηρώς, ο ίδιος ο κανονισμός (βλ. συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Capelloni και Aquilini, σκέψη 21· Hoffmann, σκέψη 29, καθώς και απόφαση της 15ης Μαΐου 1990, C-365/88, Hagen, Συλλογή 1990, σ. I-1845, σκέψη 20).
- 70 Το γεγονός ότι οι αιτούντες ενδέχεται να συναντούσαν δυσκολίες στην εκτέλεση των επίμαχων αποφάσεων στο βόρειο τμήμα δεν μπορεί να τους στερήσει την εκτελεστότητά τους και, ως εκ τούτου δεν εμποδίζει τα δικαστήρια του κράτους μέλους εκτελέσεως να κηρύξουν εκτελεστές τις αποφάσεις αυτές.
- 71 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το γεγονός ότι απόφαση που εξέδωσαν τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του κράτους αυτού στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο δεν μπορεί στην πράξη να εκτελεστεί στον τόπο όπου βρίσκεται το ακίνητο δεν συνιστά λόγο αρνήσεως αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 ούτε συνεπάγεται ότι η απόφαση αυτή δεν είναι εκτελεστή κατά την έννοια του άρθρου 38, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

- 72 Με το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν χωρεί άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως μιας ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 λόγω του ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε στον εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί, όταν αυτός μπόρεσε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον των δικαστήριών του κράτους μέλους προελεύσεως.
- 73 Συναφώς, από τη δέκατη έκτη, τη δέκατη έβδομη και τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001 προκύπτει ότι σκοπός του συστήματος ενδίκων μέσων το οποίο προβλέπει κατά της αναγνωρίσεως ή της εκτελέσεως μιας αποφάσεως είναι η εξισορρόπηση, αφενός, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στην απονομή της δικαιοσύνης εντός της Ενώσεως, η οποία δικαιολογεί την καταρχήν αυτοδίκαιη αναγνώριση και κήρυξη ως εκτελεστών των αποφάσεων που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος εντός άλλου κράτους μέλους, και, αφετέρου, του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, ο οποίος επιβάλλει τη δυνατότητα του εναγομένου να ασκήσει ενδεχομένως ένδικο μέσο, που εξετάζεται κατ' αντιμωλία, κατά της κηρύξεως της εκτελεστότητας, εφόσον θεωρεί ότι στοιχειοθετείται ένας από τους λόγους μη εκτελέσεως.

- 74 Με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, C-283/05, ASML (Συλλογή 2006, σ. I-12041), το Δικαστήριο σίχε την ευκαιρία να υπογραμμίσει τις διαφορές μεταξύ του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 και του άρθρου 27, σημείο 2, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7).
- 75 Το εν λόγω άρθρο 34, σημείο 2, σε αντίθεση προς το ανωτέρω άρθρο 27, σημείο 2, δεν απαιτεί κατ' ανάγκην το νομότυπο της επιδόσεως ή της κοινοποιήσεως του εισαγωγικού έγγραφου της δίκης, αλλά μάλλον τον ουσιαστικό σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας (προπαρατεθείσα απόφαση ASML, σκέψη 20).
- 76 Ειδικότερα, κατά τα άρθρα 34, σημείο 2, και 45, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001, επιβάλλεται άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως μιας ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως σε περίπτωση ασκήσεως ενδίκου μέσου, αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους προελεύσεως ενώ μπορούσε να το πράξει.
- 77 Από τη διατύπωση των εν λόγω διατάξεων προκύπτει ότι μια απόφαση η οποία εκδόθηκε ερήμην βάσει εισαγωγικού έγγραφου της δίκης που δεν επιδόθηκε στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί πρέπει να αναγνωρίζεται εφόσον ο εν λόγω εναγόμενος δεν ανέλαβε την πρωτοβουλία να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της ως άνω αποφάσεως ενώ μπορούσε να το πράξει.
- 78 Κατά μείζονα λόγο τα δικαιώματα άμυνας τα οποία ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να προστατεύσει με το άρθρο 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 γίνονται σεβαστά όταν ο εναγόμενος πράγματι άσκησε ένδικο μέσο κατά της ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως και το ως άνω ένδικο μέσο τού παρέσχε τη δυνατότητα να ισχυρισθεί ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή το ισοδύναμο έγγραφο δεν του είχε επιδοθεί ή κοινοποιηθεί εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί.
- 79 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αμφισβητείται ότι το ζεύγος Orams άσκησε ένα τέτοιο ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προελεύσεως κατά της αποφάσεως η οποία εκδόθηκε ερήμην στις 9 Νοεμβρίου 2004. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει εγκύρως επίκληση του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001.
- 80 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν χωρεί άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως μιας ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 όταν ο εναγόμενος μπόρεσε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως και το ως άνω ένδικο μέσο τού παρέσχε τη δυνατότητα να ισχυρισθεί ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή το ισοδύναμο έγγραφο δεν του είχε επιδοθεί ή κοινοποιηθεί εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί.

Επί του πέμπτου ερωτήματος

- 81 Δεδομένης της απαντήσεως στο τέταρτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο πέμπτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

- 1) Η αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση του ως άνω κράτους μέλους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, την οποία προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 για την Κύπρο της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν εμποδίζει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, επί αποφάσεως η οποία εκδόθηκε από κυπριακό δικαστήριο εδρεύον στο τμήμα της νήσου το οποίο ελέγχεται πράγματι από την Κυπριακή Κυβέρνηση, αλλά αφορά ακίνητο το οποίο κείται στις εν λόγω περιοχές.
- 2) Το άρθρο 35, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 δεν επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους να αρνηθεί την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεως που εξέδωσαν τα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του τελευταίου αυτού κράτους στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.
- 3) Το γεγονός ότι απόφαση που εξέδωσαν τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους σχετικά με ακίνητο το οποίο κείται σε περιοχή του κράτους μέλους αυτού στην οποία η κυβέρνηση του εν λόγω κράτους μέλους δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο δεν μπορεί στην πράξη να εκτελεστεί στον τόπο όπου βρίσκεται το ακίνητο δεν συνιστά λόγο αρνήσεως αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 1, του κανονισμού 44/2001 ούτε συνεπάγεται ότι η απόφαση αυτή δεν είναι εκτελεστή κατά την έννοια του άρθρου 38, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.
- 4) Δεν χωρεί άρνηση αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως μιας ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 34, σημείο 2, του κανονισμού 44/2001 όταν ο εναγόμενος μπόρεσε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της ερήμην εκδοθείσας αποφάσεως και το ως άνω ένδικο μέσο τού παρέσχε τη δυνατότητα να ισχυρισθεί ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή το ισοδύναμο έγγραφο δεν του είχε επιδοθεί ή κοινοποιηθεί εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπον ώστε να μπορεί να αμυνθεί.

(υπογραφές)

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.